

Fraai sortiment in Amsterdam

Margreet Pels Rijcken-van Leeuwen Boomkamp en Cees van der Linden

Op 12 mei 2007 bezochten we met een flinke groep dendrologen 's ochtends het Amstelpark en 's middags de nabijgelegen begraafplaats Zorgvlied, beide in Amsterdam. Een dag vol mooi en goed toegepast sortiment.

Het Amstelpark ligt in Buitenveldert en is een deel van de vroegere internationale tuinbouwtentoonstelling *Floriade 1972*. We kwamen uit alle windstreken en een ieder had flinke buien gehad onderweg, maar toen we het park betraden werd het droog. Startpunt was parkcafé de Hop, midden in het park.

Organisator Henk Wolters was onze gids, die goed op de hoogte was van de huidige stand van zaken. Voor mij (Margreet Pels Rijcken, red) was dit bezoek heel leuk omdat ik van 1967 tot 1972 op de tekenkamer heb meegewerkt aan de opbouw van het park.

We begonnen in de coniferenhoek, de vroegere inzending van Boskoop. De *Cupressocyparis leylandii*'s behoren tot de eersten die in Nederland geplant zijn. In de heemtuin staan veel bosplanten en langs het water staat de ratelaar in bloei.

Voor de rhododendronvallei waren we in de goede tijd van het jaar. Er bloeiden oude, maar ook nieuw geplante Rhododendrons en Azalea's. Drie dierbare oude bekenden waren er nog: *R. 'Sappho'*, wit met een donkere macule en *Rhododendron williamsianum* 'Bow Bells', lichtroze en *R. williamsianum* 'Cowslip', zachtgeel. De bielzen die in 1972 zo 'in' waren zijn vervangen door betonnen elementen. In het bos staat een *Abies grandis* met een omtrek van 233 cm, langer dan 40 jaar kan hij er niet staan.

De Rhododendronvallei stond in volle bloei: hier *Rhododendron catawbiense* 'Hachmann's Feuerschein' foto Wout Kromhout

Aan de zuidkant van het park staat een ceder, die twijfels oproept, maar omdat hier de Israëlische inzending is geweest moet het *Cedrus libani* zijn

De hoofdpaden van het park zijn 16 meter breed. Om de asfaltoppervlaktes te onderbreken zijn er vanwege de *Floriade* in 1972 verspreid boomspiegels in gemaakt. In 1972 stonden er snelgroeïende bomen in. Die zijn nu grotendeels vervangen door bijzondere boomsoorten. Zo zagen we een *Quercus ilex* die wel erg warrig groeide. Op een andere eik stond een bordje met de naam *Quercus petraea mespilifolia*. Onze groep vond dat het *Quercus x libanensis* moest zijn. Verderop staat een *Eucommia ulmoides* (*Eucommiaceae*). In de Japanse tuin staat een groep *Prunus yedoensis* van 40 jaar oud, die zichtbaar op hun retour zijn. Amsterdam heeft aan de *Floriade* een heel gevarieerd park overgehouden.

Prachtige *Salix alba* 'Liempde' langs de grote vijver. Foto Wout Kromhout

Direct na de lunch wandelt de groep van ca. 25 mensen vanuit het Amstelpark langs een winderige Amstel naar de begraafplaats Zorgvlied. Langs de weg aangeplant, veredeld op een hoogte van 1,5 m, *Ulmus × hollandica* 'Christine Buisman'. Volgens een kenner goed herkenbaar aan de grillig gevormde, vaasvormig uitstaande gesteltakken. De laan wordt duidelijk met jonge bomen van dezelfde soort ingeboet, maar nu onder veredeld. Zou ik dat ook doen? Ik denk toch van niet.

Ik doe u verslag, niet met een opsomming van gewassen met hun maat, maar gewoon met wat opmerkingen erbij. Bij de ingang van de begraafplaats enkele indrukwekkende *Calocedrus decurrens*. Sommige tot 12 meter, hoog en volledig gaaf. Ook hier bloeiende exemplaren van *Prunus lusitanica* 'Angustifolia', een over het algemeen piramidiaal groeiende wintergroene struik, die zeer groot kan worden. Dan *Physocarpus opulifolius* 'Aureus', bijzonder sterk geel (knaalgeel), net zoals *Robinia pseudoacacia* 'Frisia' en *Philadelphus coronarius* 'Aureus'. Natuurlijk over de gehele begraafplaats grote en minder grote, fraaie en minder fraaie exemplaren van *Fagus sylvatica* 'Pendula' (geen eenzijdig afhangerende 'Bornyensis' waargenomen) en *Fraxinus excelsior* 'Pendula'. Natuurlijk óók *Betula pendula* 'Youngii', de bekende Prieelberk en *Ulmus* 'Camperdownii', de Prieel iep met grote ruwe bladeren.

Deutzia scabra, de Bruidsbloem, stond prachtig in bloei. Een zeer lelijke struik van *Ilex pernyi*, enkele forse *Corylus colurna*, (1 met een stamomvang van 1.97 m) met de 'warme' stam en de prachtig doorgaande kop, een zeer waardevolle boom. Nadeel is de rommel die de boom in de herfst veroorzaakt op straat. Een mooie, gewoon groene *Acer cappadocicum* en een zeer hoge *Liquidambar styraciflua*. Door de wind lagen veel oude vruchten op de grond. De nieuwe 'bolletjes' zijn al weer in ontwikkeling. Natuurlijk *Taxus baccata*. Zeer zware en grote struiken van *Magnolia kobus* en van *Acer negundo*. Een 6 m hoge en brede *Lonicera maackii*, net uitgebloeid met hier en daar nog kleine witte bloemen. Schitterende afschilferende stammen! Een *Ligustrum sinense* met zeer klein blad, 4 m hoog. *Sorbus torminalis* 10 meter hoog, in bloei. Een *Tilia platyphyllos* met zijn behaarde bladeren en een *Tilia tomentosa* 'Pendula' (*Tilia petiolaris*) stonden naast elkaar en werden flink door de wind heen en weer geschud.

Ook op deze begraafplaats veel *Ulmus glabra* 'Exoniensis', duidelijk gebruikt om zijn, bij aanplant, slanke verschijning, maar oh wat een vergissing: daarna nooit meer gesnoeid en nu dus breed uithangend. Dit geldt ook voor de hier toegepaste *Carpinus betulus* 'Fastigiata'. Een grote, nog prachtig gele *Ulmus* × *hollandica* 'Wredei'. De voor mij grootste in Nederland bekende *Koelreuteria paniculata*, fraai bruinig uitlopend blad en daaraan in dit jaargetijde goed herkenbaar. Verder veel *Viburnum plicatum* in bloei, grote struiken van *Acer tataricum* en een *Alnus incana* 'Pendula'.

In het nieuwere gedeelte van Zorgvlied, van de hand van de heren Broerse en Galjaard, een mooie doorgaande laan van *Betula ermanii* 'Blush'. Enige zeer zware *Quercus frainetto*. Volop in bloei een *Philadelphus*, een redelijk lage struik met zwaar geurende natuurlijk witte bloemen. Moeilijk op naam te brengen. Bij de stiltetuin, vlak bij het graf van Herman Brood, een mooie *Taxus baccata* 'Fastigiata'. Hier ook *Ulmus* × *hollandica* 'Dampieri', *Deutzia* × *hybrida* 'Mont Rose', eerst valselijk, uitgescholden voor *Deutzia purpurascens* 'Kalmii flora'. Een grote struik met een korte maar kaarsrechte stam van *Cladrastis kentukea*. Grote *Juglans nigra*, een *Davidia involucrata* met nog jonge vruchten. Zware *Thuja plicata*, *Juniperus chinensis* 'Keteleeri' en ten slotte *Lonicera involucrata* en *Zelkova serrata*.

Ik ben nu bij de 'Z' en dit is dus het einde. Even nog langs het graf van Annie M.G. Schmidt (speels zoals zij was) en de veel te jong, in oktober 2006, gestorven stuurman van de Holland acht, die tijdens de Olympische Spelen in Griekenland 2004 een zilveren medaille binnensleepte voor Nederland, de 34-jarige Chun Wei Cheung.

Een indrukwekkende begraafplaats met een in dit artikel lang niet geheel beschreven uitgebreid sortiment aan bomen, heesters en coniferen. Volgend jaar om deze tijd bij een normaal voorjaar nog eens terug gaan. Zeker de moeite waard! Met dank aan de organisator. En de weergoden, die het klokslag 16.00 uur weer lieten regenen.